

**ESPOON VAMMAISNEUVOSTO
ESBO HANDIKAPPRÅD****Vammaisneuvoston lausunto Sosiaali- ja terveyslautakunnalle
Terveysasemapalvelujen lääkärikäynnin palveluseteli**

Vammaisneuvosto lausuu, että Espoossa tarvitaan kiireellisesti lisää lääkäripalveluja kriisiytyneen tilanteen purkamiseksi. Lisäksi tarvitaan lisäresursseja tai ostopalveluja, jotta myös terveydenhuollon puhelinpalvelu saadaan toimimaan.

Jos palveluseteli otetaan käyttöön, tulee varmistaa, että asiakasta on ohjeistettu hänen tarpeensa ja etunsa mukaisesti.

Perustelut

Terveydenhuollon turvaamiseksi tarvitaan toimiva puhelinpalvelu sekä riittävät lääkäripalvelut. Lääkärikäynnin ohjaaminen tarvitsijoille johonkin muuhun palveluun edellyttää myös toimivaa puhelinpalvelua.

Palveluseteli asettaa käyttäjänsä eri asemaan julkiseen palveluun verrattuna ja siksi palvelusetelin saajalle tulee selkeästi kertoa siihen liittyvistä rajauksista. Tulee huomioida, että palvelusetelin omavastuu ei kartuta terveystulosten maksukattoa, eikä siitä voi hakea asiakasmaksun alennusta. On myös epäselvää, huomioidaanko omavastuu Kelan toimeentulotuessa. Lääkärikäynnin palvelusetelin saajalle tulee antaa myös riittävät tiedot ja ohjeet Kelan korvaamaa taksimatkaa varten, jos asiakas Kela matkaa tarvitsee.

Koska yksityinen palveluntuottaja vastaa tässä mallissa maksun perimisestä, kaupungin tulee selvittää palvelusetelin myöntämisen yhteydessä, onko asiakkaan maksukatto jo täynnä tai kuuluuko asiakas maksusta vapautettuun ryhmään. Asiakasta ei tule jättää yksin selvittämään maksua.

Vaikka palvelusetelilaissa vastuu siirtyy asiakkaalle, tulee tässä kaupungin kantaa vastuuta palvelunlaadusta. Lisäksi asiakkaalle tulisi suositella palvelua, jossa on riittävää asiantuntemusta.

Jos palveluseteliä tullaan jatkossakin käyttämään ruuhkahuippujen purkamiseen, tulee varmistaa, että terveystulosten normaalitaso on riittävä.

On myös arvioitava miten palveluseteli vaikuttaa pitkäaikaissairaiden ja vammaisten henkilöiden hoitoon. Ovatko palvelut esteettömiä ja saavutettavia? Ja ovatko toimintarajoitteiset muuten tervetulleita.

Palvelusetelillä ohjataan tietyt potilaat nopeasti, ohi jonojen, yksityisille lääkäreille hoidettavaksi. Yleensä vammaiset ja pitkäaikaissairaat eivät perustilansa perusteella sovi yksittäisten käyntien käyttäjiksi, vaan hyötyvät pidemmistä hoitosuhteista, joissa lääkäri tuntee potilaan ja pystyy seuraamaan tilannetta.

Kysymys kuuluukin: tarjoaako palveluseteli myös vammaisille ja pitkäaikaissairaille parempia palveluja?

Espoossa 18.8.2020

Vammaisneuvoston puolesta

Pirkko Kuusela
Puheenjohtaja

Mika-Erik Walls
Varapuheenjohtaja

JAKELU
TIEDOKSI

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Vammaisneuvosto